

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Iskolai forduló

2016. november 24.

7. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

A 60 pont feletti dolgozatokkal lehet nevezni a megyei fordulóra az alábbi linken 2016. november 25-28. között:
http://pseg.hu/?page_id=53

A dolgozatoknak 2016. november 30-ig be kell érkezniük postán is a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium 7150 Bonyhád, Kossuth u. 4. címre. A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét!

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter szaktanár

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit szaktanár

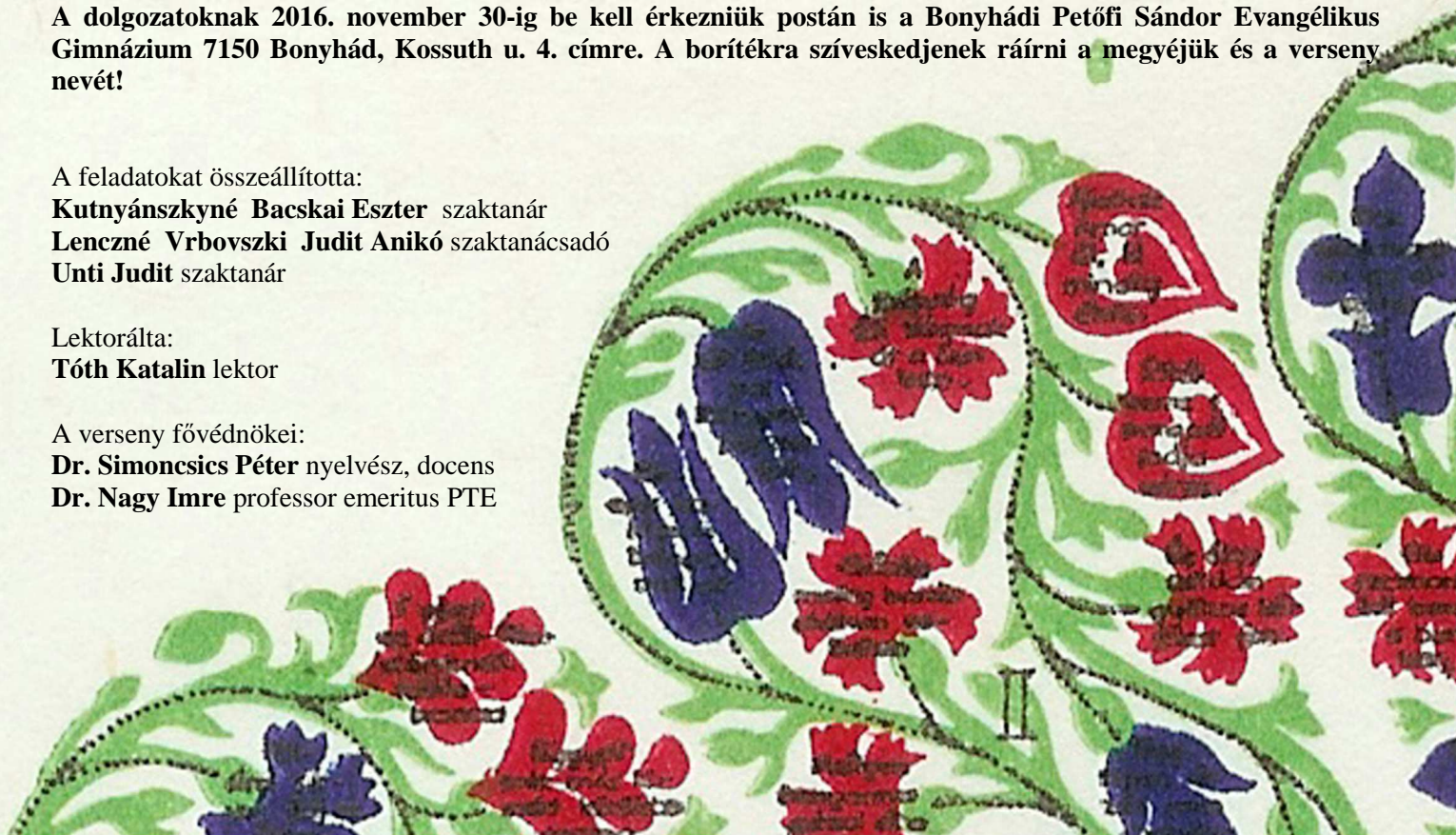
Lektorálta:

Tóth Katalin lektor

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Szövegértési feladatok

Ki a nyelvből koszorút fon...

Játsszunk egy kicsit! Elképzelem például, hogy ha Bonyhádön bóklászom, könnyen a Dr. Lotz János utcában találhatom magamat. Ki volt ő? Előfordulhat, hogy évek óta tisztában vagyok vele, s tudom, hogy miért neveztek el róla utcát, de az is megeshet, hogy összeráncolódik homlokom, a tudatlanságtól pír ül arcomra, s feljegyzem magamnak az esti „utánaolvasást”.

Folytathatom utamat, s néhány kanyar után beléfutok a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium mesés világába, s betérek oda. Bizony, előre nem gyaníthatom, de a főépület első emeletén Lotz János emléktáblájával találkozom. Megtudhatom, hogy a gimnázium diákja volt 1923 és 1931 között, majd nyelvészprofesszor lett.

De mindez most történik éppen – eszmélek rá a valóságra! Egy diák erre szalad, megkérdezem, ki volt ő. Elneveti magát, hiszen menjek csak tovább a kollégium épülete felé is, éppen a Lotz

János Nyári Diákegyetem programjai zajlanak. Elköszön, szalad tovább. Hirtelen egyedül maradok. Nézem a miniatűr bronzarcot, várom, hogy meséljen. S talán ez is megtörténik majd, s díszes koszorút fon nyelvünk virágaiból.

(Készült Mecser Szilvia cikke alapján.)

Feladatok

1. Igaz vagy hamis?

5/

- a) A bonyhádi gimnázium épületegyüttest alkot. _____
- b) A gimnázium nyolcosztályos volt 1925-ben. _____
- c) A gimnázium a Dr. Lotz János utcában található. _____
- d) Az emléktábla immár tíz éve van a gimnázium falán. _____
- e) Lotz Jánost ábrázoló szobrot is elhelyeztek a kollégiumban. _____

2. Válaszolj a kérdésekre!

5/

- a) Hol találkozott a történet elbeszélője és a rohanó diák? (épület, helyszín)

- b) Mi lehet a nyelvünk virágai kifejezés értelme? Húzd alá a leginkább megfelelő választ!
szólások, közmondások virágnevek szépen hangzó mondatfűzér

- c) Tudhatja-e a cikk írója, hogy kicsoda Lotz János? Indokold mind a két válaszlehetőséget!

I. Igen, mert _____ II. Nem, mert _____

3. A cikk egy diákoknak szánt újságban jelent meg. Keress választékosabb vagy megfelelő magyar kifejezést az alábbiak helyett! 4/

bóklászik: _____

utánaolvas: _____

miniatűr: _____

pír: _____

4. „Nézem a miniatűr bronzarcot, várom, hogy meséljen.” **Hogyan érthető a bronzarc kifejezés a mondatban? Legalább 3 különböző jelentést adj meg!** 3/

a) _____

b) _____

c) _____

5. Írj a szöveg alapján 3 olyan cselekvést, ami a cikk írójával a valóságban megtörténhetett! A rohanó diák esetét már ne használd fel!

3/

Történetelem	Indoklás
	Mert...
	Mert...
	Mert...

Összesen 20 pont

Elért pontszám: _____

Helyesírási feladatok**1. Bizonyítsd be 1-1 példamondattal, hogy az alábbi szópárok mindkét tagja helyes!****8/**

teteti – tetteti

fiuk – fiúk

fenn maradt – fennmaradt

elől – elől

2. A világhálón van néhány olyan oldal, amely a magyar helyesírás „legidegesítőbb” hibáival foglalkozik. Ezek közül mutatok be néhányat. Húzd át a szópárok idegesítő, azaz hibás alakját! 14/

egyéb – egyébb

karácsony – Karácsony

előbb – előbb

egyezőség – eggyezőség

cukrázda – cukrászda

bója – bólya

cimke – címke

benfentes – bennfentes

kint – kinnt

sürgős – sürgős

akumulátor – akkumulátor

muszáj – muszály

biztat – bíztat

3-al – 3-mal

3. Illeszd a zárójelben lévő igéket felszólító módú alakjukban a megadott mondatokba! A rövidebb alakot írd le!Pl.: Hagyd abba! (hagy)**10/**

_____ erősen a polcot, fiam, amíg szerzek egy kalapácsot! (tart)

_____ nekem, Lili, ez a ruha nem áll jól neked! (hisz)

_____ a háta mögé, Feri! (lopózik)

Uram, kérem _____ közelebb! (jön)

Ne _____, Laci, hogy _____ a víz! (enged; kifolyik)

Öcsi, _____ meg anyunak, hogy később érek haza! (mond)

Mari, ne _____ otthon a fényképezőt! (felejt)

Kérjük önöket, erősen _____! (kapaszkodik)

_____ az ecsetet a festékbe, Dorka! (bemárt)

4. A következő szöveg hemzseg a helyesírási hibáktól. Írd le a rövid írást helyesen! (Ne feledkezz meg a mondatvégi írásjelekről sem!) A pontszám nem a hibák számát jelzi. 10/

Aludj, amennyit csak szeretnél

Feküdj le hamarabb Minden nap csak 15 percel korábban, és máris jobbanfogod érezni magad Mielőtt nyugovóra térnél, kikell kapcsolnod magad körül minden elektromos berendezést; oldsd el a fényeket is, halgass relakszáló zenét Meditájj és nyugogyj meg – az alvás ténnyeg gyógy hatású A témáról többet is olvashatsz a You Tubeon

5. Állítsd betűrendbe az egyes sorokban található szavakat! Számozással (1-3.) jelöld a helyes sorrendet! 5/

- a) archívum ___ – arcideg ___ – archeológus ___
 b) Eötvös ___ – Erdei ___ – Eördögh ___
 c) Arannyal ___ – aranyos ___ – arányos ___
 d) dzsessz ___ – dzsenti ___ – dzsem ___
 e) ég ___ – égés ___ – éget ___

6. feladat

3/

Írj négy olyan köznevet, amely u-ra végződik! _____

Írd le négy híres magyar ember nevét, aki régies írásmódú családnevet visel! (A keresztnév is szükséges!) _____

Írj négy olyan madárnevet, amelyben j van! _____

7. Írd be a szavakba a hiányzó mássalhangzót! 10/

közö__bös, fo__hagyma, ka__zsi, la__zi, szaba__kozik, azo__ban, csú__da, kü__ködik, ké__pénz,
 rebe__getik

Összesen: 60 pont

Elért pontszám: _____